

Mandates of the Special Rapporteur on the independence of judges and lawyers and the Special Rapporteur on the situation of human rights defenders

Ref.: AL THA 5/2023
(Please use this reference in your reply)

24 August 2023

Excellency,

We have the honour to address you in our capacities as Special Rapporteur on the independence of judges and lawyers and Special Rapporteur on the situation of human rights defenders, pursuant to Human Rights Council resolutions 44/8 and 52/4.

In this connection, we would like to bring to the attention of your Excellency's Government information we have received concerning the disbarment proceedings against Mr. Arnon Nampa, a lawyer and human rights defender, taking place before the Lawyers Council of Thailand (LCT) under the Royal Patronage.

Since 2014, Mr. Nampa has been a founding member of Thai Lawyers for Human Rights (TLHR) and has provided free legal assistance, including representation in litigation, to individuals in vulnerable situations. Since late 2020, he has been involved in the defense of individuals charged in at least 50 criminal cases, representing approximately 50 human rights defenders, pro-democracy activists, and political dissidents. He has handled highly sensitive cases, representing civilians before military courts after the May 2014 *coup d'état*, human rights defenders and activists charged under article 112 (lèse-majesté) of the Penal Code, as well as cases involving constitutional amendments, monarchy reforms, and environmental activism.

Several of the high-profile cases defended by him have been addressed by Special Procedures through Joint Allegation Letters and by the Working Group on Arbitrary Detention. The case of Mr. Nampa himself has also been included in these Joint Allegation Letters, AL THA 11/2020, AL THA 7/2020, and AL THA 4/2018. We thank you for the replies received. However, our concerns remain in the case of Mr. **Nampa**.

According to the information received:

The proceedings were initiated after he made a speech calling for reform of the Thai monarchy during a protest in Bangkok on 3 August 2020.

On that day, Mr. Nampa spoke at a Harry Potter-themed protest at the Democracy Monument on Ratchadamnoen Avenue in Bangkok. He addressed matters related to the monarchy and called for its reform, which is considered highly sensitive in Thailand. He addressed certain articles in the current constitution and subsequently adopted legislation, which he saw as giving the monarchy power beyond the democratic system. He also discussed issues that arose from the King taking up residency in Germany, the management of crown property, and the transfer of troops to the crown. Mr. Nampa's speech was transcribed, distributed, and translated into English.

He was among the first public figures to openly advocate for changes to the monarchy's role, breaking a taboo in a country where few dare to openly

discuss the institution. Since then, the reform of the monarchy has been one of the core demands of the democracy movement.

Disbarment Proceedings

The Lawyers Council of Thailand (LCT) is an independent public organization, established in 1957. Its mandate and responsibilities are set out in the Lawyers Act B.E. 2528 (1985). The objectives of the Council include ensuring the ethics of lawyers, promoting legal education and providing legal assistance. It also registers lawyers and issues them with licenses to practice law in Thailand. Members of the Council elect the president and committee members every three years.

The disbarment proceedings against lawyer and human rights defender Arnon Nampa stemmed from a complaint motion filed with the LCT on 7 August 2020 by Mr. [REDACTED], executive assistant to the Prime Minister's Office. Mr. [REDACTED] claimed to be acting in his capacity as a private attorney at Or [REDACTED] and [REDACTED]. He alleged that Arnon Nampa's behaviour during the protest on 3 August 2020 violated the disciplinary rules of the Lawyers Council of Thailand, as he "*distorted facts, delivered defamatory speech, incited unrest, caused damage, and showed contempt for the monarchy, with the aim to disunity in the country.*"

After the complaint was filed, a three-member Investigative Committee was established by the Committee on Professional Ethics of the LCT during Meeting No. 1/2564 on 13 January 2021. This Committee appointed Dr. [REDACTED] as the Chairperson. The information suggests that Dr. [REDACTED] was on a reserve list of individuals for promotion as a military-appointed senator, in accordance with NCPO Announcement No. 1/2562 regarding the Reserve List for the Selection of Senate Members under the Organic Act on the Acquisition of Senators B.E. 2561 (2018). That announcement had been signed by General Prayut Chan-o-cha as the NCPO leader. Therefore, Dr. [REDACTED] had allegedly benefited or stood to benefit from the exercise of power by General Prayut Chan-o-cha, whom Arnon Nampa criticized in his speeches at many protests he attended, including the protest on 3 August 2020.

On 11 May 2021, Mr. Nampa submitted a counter-claim statement, confirming that the conduct in question constituted the exercise of his right to freedom of political expression, and the comments were made in good faith for the benefit of the public.

Mr. Nampa also submitted a motion to have Dr. [REDACTED] removed as the Chairperson of the Investigative Committee due to his close links with the military government. He argued that appointing a person who had benefited or would stand to benefit from General Prayut's exercise of power to investigate Mr. Nampa's criticisms would render the investigation presumptively lacking in impartiality and unfair.

Nevertheless, the Committee on Professional Ethics rejected this motion on 18 June 2021. Mr. Nampa appealed this decision to the same Committee on 3 August 2021. The information suggests that the Committee ordered that the

appeal be inserted into the case file, and no ruling has been made on the merits thus far.

The initial date for both parties to appear before the Investigative Committee was scheduled for 24 November 2021. However, due to Mr. Nampa's pre-trial detention for participating in another protest, the hearing was subsequently postponed to 3 February and then to 7 April 2022. Witness examinations were conducted on 2 and 20 June, 18 July, 1 and 22 August, and 5 September 2022. The last two witness examinations are due to be held on 17-18 July 2023.

After these examinations, the Investigative Committee is expected to conclude the investigation report, which will be sent to the Committee on Professional Ethics, and later the Committee of the Lawyers Council, for their further action. These Committees have the power to affirm, revise or reverse the order or impose a penalty or take any measure against the accused lawyer.

Context of the disbarment proceedings

Currently, Mr. Nampa is facing charges in 24 cases, 12 of which involve a lèse-majesté charge, due to his involvement in pro-democracy protests between 2020 and 2022. All cases are related to the legitimate exercise of his human rights and fundamental freedoms, including freedom of expression and peaceful assembly.

Despite repeated submissions of bail requests to the Court, on 22 February 2022, in response to the 11th bail request, the Court finally granted bail and released him, subject to several restrictive bail conditions. However, despite the bail request being granted in this case, Mr. Nampa continued to remain under pre-trial detention in relation to other cases.

While we do not want to prejudge the accuracy of these allegations, we reiterate our serious concern about the charges against, and pre-trial detention of, Mr. Nampa. We are also very concerned about the disbarment proceedings against Mr. Nampa, which appear to be an arbitrary reprisal for the legal services he provides to, inter alia, dissenting civil society activists, as well as for exercising his right to freedom of expression. If confirmed, the events described above would amount to a serious breach of a number of international and regional standards relating to the free and independent exercise of the legal profession.

According to international standards, States must put in place all appropriate measures to ensure that lawyers are able to perform all of their professional functions without intimidation, hindrance, harassment or improper interference. In particular, States must ensure that lawyers are not subject to, or threatened with, prosecution or any administrative, economic or other sanctions for any action taken in accordance with recognized professional duties, standards and ethics. International and regional standards also expressly prohibit the identification of lawyers with their clients or their clients' causes in the discharge of their professional duties.

Lawyers are, like other citizens, entitled to freedom of expression. International standards provide that lawyers "shall have the right to take part in public discussion of matters concerning the law, the administration of justice and the promotion and protection of human rights without suffering professional restrictions"

(see annex). The imposition of restrictions to lawyers' freedom of expression, and the possibility that these restrictions may translate into criminal accusations, is incompatible with human rights standards.

Finally, we are concerned about the disbarment proceedings currently underway concerning Mr. Nampa at the LCT. Without the protection provided by an independent bar association, lawyers are extremely vulnerable to attack and to restrictions on their independence, especially from State authorities. In places where bar associations are controlled by the State, lawyers often become the target of attacks from the very organizations that should be protecting them. Such attacks most often take the form of groundless or arbitrary suspension to practice or disbarment, and are frequently accompanied by further restrictions, including arbitrary detention and prosecution. Silencing and/or controlling bar associations not only poses great risks to the legal community, but also has an adverse impact on the rule of law and the ability of ordinary people to defend their human rights.

In connection with the above alleged facts and concerns, please refer to the **Annex on Reference to international human rights law** attached to this letter which cites international human rights instruments and standards relevant to these allegations.

As it is our responsibility, under the mandates provided to us by the Human Rights Council, to seek to clarify all cases brought to our attention, we would be grateful for your observations on the following matters:

1. Please provide any additional information and/or comment(s) you may have on the above-mentioned allegations.
2. Please provide detailed information on the facts that led to the disbarment proceedings brought against Mr. Nampa and explain how their disbarment may be regarded as compatible with Thailand's obligations under the International Covenant on Civil and Political Rights.
3. Please provide detailed information on the composition and functioning of the LCT, explain its relationship to the Government of Thailand and explain to what extent they can be regarded as independent disciplinary bodies established by the legal profession.
4. Please provide detailed information on the legislative and other measures adopted by Thailand to ensure that lawyers able to perform all of their professional functions without intimidation, hindrance, harassment or improper interference (principle 16 (a) of the Basic Principles on the Role of Lawyers) and to prevent them from being subject to, or being threatened with, prosecution or administrative, economic or other sanctions as a result of their identification with their clients or their clients' causes as a result of discharging their functions (principle 18); and ensure that lawyers enjoy their rights to freedom of expression, belief, association and assembly (principle 23).
5. Please explain what measures have been taken to ensure that all human rights defenders in Thailand, in particular those freedom of opinion and

expression, can carry out their peaceful and legitimate activities without fear of judicial harassment, retaliation, or other restrictions.

We would appreciate receiving a response within 60 days. Past this delay, this communication and any response received from your Excellency's Government will be made public via the communications reporting [website](#). They will also subsequently be made available in the usual report to be presented to the Human Rights Council.

While awaiting a reply, we urge that all necessary interim measures be taken to halt the alleged violations and prevent their re-occurrence and in the event that the investigations support or suggest the allegations to be correct, to ensure the accountability of any person(s) responsible for the alleged violations.

We may publicly express our concerns in the near future as, in our view, the information upon which the press release will be based is sufficiently reliable to indicate a matter warranting immediate attention. We also believe that the wider public should be alerted to the potential implications of the above-mentioned allegations. The press release will indicate that we have been in contact with your Excellency's Government's to clarify the issue/s in question.

Please accept, Excellency, the assurances of our highest consideration.

Margaret Satterthwaite
Special Rapporteur on the independence of judges and lawyers

Mary Lawlor
Special Rapporteur on the situation of human rights defenders

Annex

Reference to international human rights law

In connection with above alleged facts and concerns and while we do not wish to prejudge the accuracy of these allegations, we would like to refer your Excellency's Government to the international norms and standards applicable to the present case. We would like to refer to articles 14, 19 and 21, inter alia, of the International Covenant on Civil and Political Rights (ICCPR), acceded to by Thailand on 29 October 1996.

Article 14 of the ICCPR sets out a general guarantee of equality before courts and tribunals and the right of every person to a fair and public hearing by a competent, independent and impartial tribunal established by law. In addition, it provides a set of procedural guarantees that must be made available to persons charged with a criminal offence, including the right of accused persons to have access to, and communicate with, a counsel of their own choosing.

In its General Comment No. 32 (2007), the Human Rights Committee explained that the right to communicate with counsel enshrined in article 14(3)(b) requires that the accused is granted prompt access to a lawyer. Counsel should be able to meet their clients in private and to communicate with the accused in conditions that fully respect the confidentiality of their communications. They should also be able "to advise and to represent persons charged with a criminal offence in accordance with generally recognised professional ethics without restrictions, influence, pressure or undue interference from any quarter" (CCPR/C/GC/32, para. 34).

Regarding the right to freedom of peaceful assembly we would like to refer to General Comment No. 37 of the Human Rights Committee on Right of peaceful assembly ([CCPR/C/GC/37](#)), which stressed that "the possibility that a peaceful assembly may provoke adverse or even violent reactions from some members of the public is not sufficient grounds to prohibit or restrict the assembly. [...] States are obliged to take all reasonable measures that do not impose disproportionate burdens upon them to protect all participants and to allow such assemblies to take place in an uninterrupted manner".

In this regard, we would like to refer to Human Rights Council Resolution 24/5 which "reminds States of their obligation to respect and fully protect the rights of all individuals to assemble peacefully and associate freely, online as well as offline, including in the context of elections, and including persons espousing minority or dissenting views or beliefs, human rights defenders, trade unionists and others".

Freedom of opinion and expression entails that "everyone shall have the right to hold opinions without interference" as well as that "everyone shall have the right to freedom of expression; this right shall include freedom to seek, receive and impart information and ideas of all kinds, regardless of frontiers, either orally, in writing or in print, in the form of art, or through any other media of his choice." This right includes not only the exchange of information that is favorable, but also that which may shock or offend. In its General Comment No. 34 on Freedoms of opinion and expression (CCPR/C/GC/34), the Human Rights Committee stated that States parties to the ICCPR are required to guarantee the right to freedoms of opinion and expression,

including inter alia ‘political discourse, commentary on one’s own and on public affairs, canvassing, discussion of human rights, journalism’, subject only to admissible restrictions as well as the prohibition of propaganda for hatred and incitement to hatred, violence and discrimination. In its General Comment No. 25 on Participation in Public Affairs and the Right to Vote (CCPR/C/21/Rev.1/Add.7), the Human Rights Committee set out that: “In order to ensure the full enjoyment of rights protected by article 25, the free communication of information and ideas about public and political issues between citizens, candidates and elected representatives is essential. [...] It requires full enjoyment and respect for the rights guaranteed in articles 19, 21 and 22 of the Covenant, including freedom to engage in political activity individually or through political parties and other organizations, freedom to debate public affairs, to hold peaceful demonstrations and meetings, to criticize and oppose, to publish political material, to campaign for election and to advertise political ideas.”

We, once again, wish to reiterate the principle enunciated in Human Rights Council Resolution 12/16. The Resolution calls on States to refrain from imposing restrictions which are not consistent with article 19(3), including: discussion of government policies and political debate; reporting on human rights; engaging in peaceful demonstrations or political activities, including for peace or democracy; and expression of opinion and dissent, religion or belief, including by persons belonging to minorities or vulnerable groups.

We would also like to refer to the report of the Special Rapporteur on the rights to freedom of peaceful assembly and association in which he considered that the prohibition to publish material online solely on the basis that it may be critical of the government or the political social system espoused by the government is inconsistent with the rights to freedom of peaceful assembly, association and expression (A/HRC/41/41 para. 42).

We would like to reiterate the recommendations made by the Human Rights Committee during Thailand’s second periodic review in 2017, in which it called upon your Excellency’s Government to refrain from using the Computer Crimes Act (2007), the Sedition Act and other regulations to suppress freedom of speech and freedom of peaceful assembly, as well as guarantee and respect the rights to these freedoms (CCPR/C/THA/CO/2, paras. 35, 36, 39, 40).

In connection with the arrest of activists, we would like to refer to the right not to be arbitrarily deprived of liberty and to fair proceedings before an independent and impartial tribunal, as set forth in articles 9 and 14 of the ICCPR. We wish to highlight that deprivation of liberty resulting from the exercise of the rights or freedoms guaranteed by the ICCPR is arbitrary. Article 9 establishes in particular that no one shall be deprived of his or her liberty except on such grounds and in accordance with such procedure as are established by law, and that anyone who is arrested shall be informed, at the time of arrest, of the reasons behind such arrest and be brought promptly before a judge for the purpose of legal assessment of detention.

In relation to the allegations indicating that the individual mentioned above is being targeted because of his activities defending human rights, we would like to refer your Excellency’s Government to the fundamental principles set forth in the Declaration on the Right and Responsibility of Individuals, Groups and Organs of Society to Promote and Protect Universally Recognized Human Rights and

Fundamental Freedoms, also known as the UN Declaration on Human Rights Defenders. In particular, we would like to refer to articles 1 and 2 of the Declaration which state that everyone has the right to promote and to strive for the protection and realization of human rights and fundamental freedoms at the national and international levels and that each State has a prime responsibility and duty to protect, promote and implement all human rights and fundamental freedoms. Article 5 and 6 of this Declaration are also relevant as they provide for the rights, individually or in association with others, at the national and international levels to meet, assemble peacefully; seek, obtain, receive and hold information on human rights including remedies to claim those rights; and freely publish and impart or disseminate to others view, information and knowledge on human rights.

We would also like to refer to Human Rights Council Resolution 13/13, which urges States to put an end to and take concrete steps to prevent threats, harassment, violence and attacks by States and non-State actors against all those engaged in the promotion and protection of human rights and fundamental freedoms.

Finally, we would like to recall the Basic Principles on the Role of Lawyers, adopted by the Eighth United Nations Congress on the Prevention of Crime and the Treatment of Offenders (Havana (Cuba), 27 August-7 September 1990).

Principle 16 requires governments to take all appropriate measures to ensure that lawyers are able to perform all of their professional functions without intimidation, hindrance, harassment or improper interference, and to prevent that lawyers be threatened with prosecution or administrative, economic or other sanctions for any action taken in accordance with recognized professional duties, standards and ethics.

Principle 18 provides that lawyers shall not be identified with their clients or their clients' causes as a result of discharging their functions. This principle must be read in conjunction with principle 16 (c), referred to above, which requires national authorities to adopt all appropriate measures to ensure that lawyers are not subject to, or threatened with prosecution or any other administrative, economic or disciplinary sanctions for actions undertaken in good faith in the exercise of their professional duties and responsibilities.

Principle 23 provides that lawyers like other citizens are entitled to freedom of expression, belief, association and assembly. In particular, they shall have the right to take part in public discussion of matters concerning the law, the administration of justice and the promotion and protection of human rights and to join or form local, national or international organizations and attend their meetings, without suffering professional restrictions by reason of their lawful action or their membership in a lawful organization. In exercising these rights, lawyers shall always conduct themselves in accordance with the law and the recognized standards and ethics of the legal profession.

อาณัติแห่งผู้รายงานพิเศษว่าด้วยความเป็นอิสระของผู้พิพากษาและทนายความและผู้รายงานพิเศษว่า
ด้วยสถานการณ์ของนักปกป้องสิทธิมนุษยชน

Ref.: AL THA 5/2023

(กรุณาใช้หมายเลขอ้างอิงนี้ในคำตอบของท่าน)

24 สิงหาคม 2566

เรียนท่านผู้ทรงเกียรติ

เรารู้สึกเป็นเกียรติที่ได้เขียนถึงท่านในฐานะผู้รายงานพิเศษว่าด้วยความเป็นอิสระของผู้พิพากษาและทนายความและผู้รายงานพิเศษว่าด้วยสถานการณ์ของนักปกป้องสิทธิมนุษยชน ตามมติคณะมนตรีสิทธิมนุษยชนที่ 44/8 และ 52/4

ดังนั้น เราขอแสดงความสนใจของรัฐบาลของท่านผู้ทรงเกียรติไปยังข้อมูลที่เราได้รับเกี่ยวกับกระบวนการเพิกถอนใบอนุญาตทนายความของนายอานนท์ น้าภา ทนายความและนักปกป้องสิทธิมนุษยชน ที่เกิดขึ้นในสภาพทนายความในพระบรมราชูปถัมภ์

นายอานนท์เป็นหนึ่งในสมาชิกก่อตั้งศูนย์ทนายความเพื่อสิทธิมนุษยชนตั้งแต่ปี 2557 และได้ทำงานให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายโดยไม่มีค่าใช้จ่าย รวมถึงการเป็นทนายว่าความในกระบวนการพิจารณาคดีแก่บุคคลที่ตกอยู่ในสถานการณ์เปราะบาง ตั้งแต่ปลายปี 2563 เป็นต้นมา นายอานนท์มีส่วนเกี่ยวข้องข้องในการต่อสู้คดีของบุคคลที่ถูกดำเนินคดีอาญาจำนวนอย่างน้อย 50 คดี ในตำแหน่งทนายให้กับนักปกป้องสิทธิมนุษยชน นักกิจกรรมเรียกร้องประชาธิปไตย และผู้เห็นต่างทางการเมืองราว 50 คน นายอานนท์ได้ทำงานกับคดีที่มีความอ่อนไหวสูงและเป็นทนายความให้ลูกความพลเรือนในศาลทหารหลังการรัฐประหารเดือนพฤษภาคม 2557 นักปกป้องสิทธิมนุษยชน และนักกิจกรรมที่ถูกฟ้องขอหาความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 112 (หมิ่นประมาทพระมหากษัตริย์) รวมถึงคดีเกี่ยวกับการแก้ไขรัฐธรรมนูญ การปฏิรูปสถาบันกษัตริย์ และสิ่งแวดล้อม

คดีความที่เป็นที่รู้จักในวงกว้างจำนวนหลายคดีที่นายอานนท์เป็นทนายได้ถูกกล่าวถึงไปแล้วในหนังสือข้อกล่าวหาพร้อม (Joint Allegation Letter) ที่ออกโดยผู้รายงานพิเศษ และโดยคณะทำงานว่าด้วยการควบคุมตัวโดยพลการ ส่วนคดีความของนายอานนท์เองนั้นก็ได้ออกพุดถึงในหนังสือข้อกล่าวหาพร้อม AL THA 11/2020 AL THA 7/2020 และ AL THA 4/2018 เราขอแสดงความขอบคุณท่านสำหรับคำตอบที่เราได้รับ อย่างไรก็ตาม เรายังคงมีความกังวลต่อคดีของนายอานนท์อยู่ดังนี้

จากข้อมูลที่เราได้รับ

กระบวนการดังกล่าวเกิดขึ้นหลังจากนายอานนท์ได้กล่าวปราศรัยเรียกร้องให้มีการปฏิรูปสถาบันกษัตริย์ในการชุมนุมที่กรุงเทพมหานคร วันที่ 3 สิงหาคม 2563

ในวันดังกล่าวนั้น นายอานนท์ได้กล่าวปราศรัยในการชุมนุมติมแฮร์รี พอตเตอร์ ที่บริเวณอนุสาวรีย์ประชาธิปไตย ถนนราชดำเนิน กรุงเทพมหานคร โดยเขาได้พูดถึงประเด็นเกี่ยวกับสถาบันกษัตริย์ พร้อมเรียกร้องให้มีการปฏิรูป ซึ่งถือว่าเป็นประเด็นที่อ่อนไหวเป็นอย่างยิ่งในสังคมไทย นายอานนท์ยังได้อ้างถึงมาตราในรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันบางมาตรา รวมถึงกฎหมายบางฉบับที่ถูกตราออกมาหลังจากนั้น ที่เขามองว่าเป็นการให้อำนาจนอกระบบประชาธิปไตยแก่พระมหากษัตริย์ นายอานนท์ยังพูดถึงประเด็นที่เกิดจากการประทับของพระมหากษัตริย์ที่ประเทศเยอรมนี การบริหารจัดการทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ และการโอนอัตรากำลังพลมาขึ้นกับพระมหากษัตริย์โดยตรง คำปราศรัยของนายอานนท์ได้ถูกถอดความเผยแพร่ และแปลเป็นภาษาอังกฤษ

นายอานนท์เป็นบุคคลสาธารณะรายแรก ๆ ที่ออกมารณรงค์ให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในบทบาทของสถาบันกษัตริย์อย่างเปิดเผย ซึ่งเป็นการทำลายเพดานในประเทศที่คนจำนวนมากกลัวพูดถึงสถาบันฯ อย่างตรงไปตรงมา หลังจากนั้นเป็นต้นมา การปฏิรูปสถาบันกษัตริย์ก็ได้กลายเป็นหนึ่งในข้อเรียกร้องหลักของขบวนการเรียกร้องประชาธิปไตย

กระบวนการเพิกถอนใบอนุญาตนายความ

สภาพนายความเป็นองค์กรมหาชนอิสระ ก่อตั้งขึ้นในพ.ศ. 2500 โดยมีหน้าที่และความรับผิดชอบตามที่ระบุในพระราชบัญญัตินายความ พ.ศ. 2528 สภาพนายความมีวัตถุประสงค์เพื่อรับประกันจรรยาบรรณของนายความ ส่งเสริมการศึกษาด้านกฎหมาย และให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย สภาพนายความยังทำหน้าที่จัดทะเบียนนายความและออกใบอนุญาตว่าความในประเทศไทย โดยสมาชิกสภาพนายความจะเลือกนายกและสมาชิกคณะกรรมการสภาพนายความทุก ๆ สามปี

กระบวนการเพิกถอนใบอนุญาตนายความของนายอานนท์ นำภา ทนายความและนักปกป้องสิทธิมนุษยชน มาจากการเข้าร้องเรียนของนาย ██████████ กรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ต่อสภาพนายความเมื่อวันที่ 7 สิงหาคม 2563 นาย ██████████ อ้างว่าได้ดำเนินการในฐานะทนายความสำนักงานกฎหมาย อ. ██████████ และ ██████████ กล่าวหานายอานนท์ นำภา ว่ามีพฤติกรรมเข้าข่ายผิดต่อข้อบังคับสภาพนายความว่าด้วยมรรยาททนายความฯ ในการชุมนุมวันที่ 3 สิงหาคม 2563 โดยได้ “บิดเบือนข้อความจริง พูด

ปราศรัยหมิ่นประมาท เสียดสียุยงปลุกปั่น ก่อให้เกิดความเสียหายและความชิงชังต่อสถาบันกษัตริย์ เพื่อหวังผลให้ประเทศเกิดความแตกแยกสามัคคี”

หลังจากการยื่นคำร้องเรียน คณะกรรมการมรรยาททนายความในสภาทนายความฯ ได้ตั้งคณะกรรมการสอบสวน ที่ประกอบด้วยสมาชิก 3 คนขึ้นมาในการประชุมครั้งที่ 1/2564 วันที่ 13 มกราคม 2564 โดยได้แต่งตั้ง ดร. ██████████ เป็นประธาน ข้อมูลชี้ว่า ดร. ██████████ มีชื่ออยู่ในรายชื่อบุคคลสำรองสำหรับการคัดเลือกให้ดำรงตำแหน่งสมาชิกวุฒิสภา ตามประกาศคณะกรรมการความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ 1/2562 เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการสรรหาสมาชิกวุฒิสภา ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. 2561 คำสั่งดังกล่าวมีผลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นผู้ลงนามในฐานะหัวหน้าคสช. เพราะฉะนั้น ดร. ██████████ จึงน่าจะเป็นผู้เคยได้รับประโยชน์หรืออาจได้รับประโยชน์จากการใช้อำนาจของพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ผู้ซึ่งเป็นประเด็นของการวิพากษ์วิจารณ์ในการปราศรัยของนายอานนท์ในการชุมนุมหลายต่อหลายครั้งที่นายอานนท์เข้าร่วม รวมถึงการชุมนุมในวันที่ 3 สิงหาคม 2563 นี้ด้วย

วันที่ 11 พฤษภาคม 2564 นายอานนท์ได้ยื่นคำแก้ข้อกล่าวหาต่อสภาทนายความ โดยมีเนื้อหายืนยันว่า พฤติกรรมของตนนั้นเป็นการใช้เสรีภาพการแสดงออกทางการเมือง และเป็นการแสดงความเห็นโดยสุจริต เพื่อประโยชน์สาธารณะ

นายอานนท์ยังได้ยื่นคำร้องคัดค้านการตั้ง ดร. ██████████ เป็นประธานคณะกรรมการสอบสวน เนื่องจากมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับรัฐบาลทหาร โดยนายอานนท์ชี้ว่า การตั้งบุคคลที่เคยได้รับประโยชน์ หรืออาจได้รับประโยชน์จากการใช้อำนาจของพลเอกประยุทธ์เพื่อการสอบสวนคำวิพากษ์วิจารณ์ของตนนั้นมีแนวโน้มที่จะทำให้การสอบสวนขาดความเป็นกลางและไม่เป็นธรรม

อย่างไรก็ดี คณะกรรมการมรรยาททนายความมีมติยกคำร้องคัดค้านของนายอานนท์เมื่อวันที่ 18 มิถุนายน 2564 โดยต่อมา นายอานนท์ขอยื่นอุทธรณ์การตัดสินใจดังกล่าวไปยังคณะกรรมการชุดเดิมในวันที่ 3 สิงหาคม 2564 ข้อมูลที่เราได้รับระบุว่า คณะกรรมการฯ ได้สั่งให้ใส่คำอุทธรณ์เข้าไปในสำนวนคดี โดยยังไม่มีการตัดสินใจออกมาจนถึงบัดนี้

วันนัดสอบสวนพยานเบื้องต้นสำหรับทั้งสองฝ่ายกับคณะกรรมการสอบสวน คือ วันที่ 24 พฤศจิกายน 2564 อย่างไรก็ดี เนื่องจากนายอานนท์ถูกคุมขังระหว่างการพิจารณาคดีในคดีชุมนุมอีกคดีหนึ่ง นัดดังกล่าวจึงถูกเลื่อนออกไปเป็นวันที่ 3 กุมภาพันธ์ และอีกรอบเป็นวันที่ 7 เมษายน 2565 การสอบสวนพยานมีขึ้นในวันที่ 2 และ 20 มิถุนายน 18 กรกฎาคม 1 และ 22 สิงหาคม และ 5 กันยายน 2565 ส่วนการสอบสวนพยานสองนัดสุดท้ายถูกกำหนดไว้ในวันที่ 17-18 กรกฎาคม 2566 นี้

เมื่อตรวจสอบแล้วเสร็จ คณะกรรมการสอบสวนจะออกรายงานผลการสอบสวนเพื่อส่งไปยังคณะกรรมการ มรรยาททนายความ หลังจากนั้น รายงานจะถูกส่งต่อไปยังคณะกรรมการสภาทนายความเพื่อดำเนินการ ในขั้นต่อไป คณะกรรมการเหล่านี้มีอำนาจในการยืนยัน แก้ไข หรือยกเลิกคำสั่ง หรือกำหนดบทลงโทษ หรือบังคับใช้มาตรการใด ๆ กับทนายความที่ถูกกล่าวหาได้

บริบทของกระบวนการเพิกถอนใบอนุญาตทนายความ

ณ ปัจจุบันนี้ นายอานนท์ถูกกล่าวหาในคดีจำนวนทั้งสิ้น 24 คดี โดย 12 คดีเป็นคดีข้อหาตามมาตรา 112 จากการเข้าร่วมการประชุมช่วงปี 2563-2565 คดีทั้งหมดเป็นคดีเกี่ยวกับการใช้สิทธิมนุษยชนและเสรีภาพ ขั้นพื้นฐานอย่างชอบธรรม รวมถึงเสรีภาพในการแสดงออกและการชุมนุมโดยสงบ

แม้ว่าทนายจะได้มีการยื่นขอประกันตัวต่อศาลเป็นจำนวนหลายครั้ง ในวันที่ 22 กุมภาพันธ์ (2565) หลังจากการยื่นครั้งที่ 11 ศาลก็ได้มีคำสั่งให้ประกันตัวและปล่อยตัวนายอานนท์ในที่สุด พร้อมกำหนดเงื่อนไขในการประกันตัวจำนวนหลายข้อ อย่างไรก็ตาม อย่างไรก็ดี แม้ว่าศาลจะรับคำร้องขอการประกันตัวของนายอานนท์ในคดีนี้แล้ว แต่นายอานนท์ก็ยังคงถูกคุมขังระหว่างการพิจารณาคดีอยู่ในคดีอื่น ๆ

เราไม่มีความประสงค์ที่จะตัดสินความถูกต้องของข้อกล่าวหาข้างต้นเป็นการล่วงหน้า แต่เราเพียงต้องการ เน้นย้ำถึงความกังวลอย่างจริงจังของเราต่อการตั้งข้อหาและการคุมขังระหว่างการพิจารณาคดีของนายอานนท์ นำภา เรายังมีความกังวลเป็นอย่างยิ่งต่อการเพิกถอนใบอนุญาตทนายความของนายอานนท์ ที่ดูเหมือนเป็นการตอบโต้การทำงานของนายอานนท์อย่างไม่เหมาะสมในการให้บริการทางกฎหมายแก่นักกิจกรรมภาคประชาสังคมที่มีจุดยืนเห็นต่างจากรัฐ และการใช้สิทธิเสรีภาพในการแสดงออก หากเหตุการณ์ทั้งหมดที่เราได้กล่าวไปข้างต้น ได้รับการยืนยัน จะถือเป็นการขัดมาตรฐานระหว่างประเทศและระดับภูมิภาคว่าด้วยการประกอบวิชาชีพด้านกฎหมายอย่างเสรีและอิสระจำนวนหลายฉบับเป็นการร้ายแรง

มาตรฐานระหว่างประเทศกำหนดให้รัฐต้องดำเนินมาตรการที่เหมาะสมทุกมาตรการเพื่อประกันว่า ทนายความจะสามารถปฏิบัติหน้าที่ทางวิชาชีพทั้งปวงได้โดยปราศจากการข่มขู่ ขัดขวาง คุกคาม หรือการ แทรกแซงอันไม่เหมาะสม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง รัฐจะต้องรับประกันว่า ทนายความจะไม่ถูกดำเนินคดี หรือลงโทษ ทางปกครอง เศรษฐกิจ หรืออื่น ๆ หรือถูกข่มขู่ว่าจะได้รับผลดังกล่าว เนื่องจากการกระทำใด ๆ ที่เกิดขึ้นตามกรอบ หน้าที่ มาตรฐาน และจรรยาบรรณทางวิชาชีพที่ได้รับการยอมรับ มาตรฐานระหว่างประเทศและระดับภูมิภาคยังได้ ห้ามมิให้เหมารวมทนายความในการปฏิบัติหน้าที่ตามวิชาชีพเข้ากับลูกความหรือเหตุผลของลูกความเป็นเนื้อ เดียวกัน

ทนายความมีสิทธิเสรีภาพในการแสดงออก เจกเช่นพลเมืองคนอื่น ๆ ทั่วไป มาตรฐานระหว่างประเทศระบุ ว่า ทนายความ “ต้องมีสิทธิในการมีส่วนร่วมในการอภิปรายสาธารณะในประเด็นที่เกี่ยวกับกฎหมาย การอำนวย

ความยุติธรรม และการส่งเสริมและปกป้องสิทธิมนุษยชน โดยไม่ต้องอยู่ภายใต้ข้อจำกัดทางวิชาชีพ” (ดูเอกสารแนบท้าย) การจำกัดเสรีภาพในการแสดงออกของทนายความและความเป็นไปได้ที่ข้อจำกัดดังกล่าวอาจนำไปสู่การดำเนินคดีอาญานั้นไม่สอดคล้องกับมาตรฐานสิทธิมนุษยชน

สุดท้ายนี้ เรามีความกังวลเกี่ยวกับกระบวนการฟ้องใบอนุญาตทนายความของนายอานนท์ น้าภา ในสภาพทนายความที่กำลังดำเนินอยู่ หากปราศจากซึ่งความคุ้มครองจากสมาคมนักกฎหมายที่เป็นอิสระแล้ว ทนายความจะมีความเปราะบางต่อการถูกโจมตีและถูกจำกัดความเป็นอิสระอย่างยิ่ง โดยเฉพาะจากเจ้าหน้าที่รัฐในประเทศที่สมาคมนักกฎหมายอยู่ภายใต้การควบคุมของรัฐ ทนายความในประเทศนั้นมักตกเป็นเป้าหมายของการถูกโจมตีจากองค์กรที่ควรจะทำหน้าที่คุ้มครองพวกเขาแทน การโจมตีดังกล่าวมักเกิดขึ้นในรูปแบบของการระงับหรือการฟ้องใบอนุญาตประกอบวิชาชีพที่ไม่มีมูลหรือโดยพลการ โดยมักมาพร้อมกับข้อจำกัดอื่น ๆ อาทิ การควบคุมตัวและการดำเนินคดีโดยพลการ การปิดปากและ/หรือการควบคุมสมาคมนักกฎหมายไม่เพียงแต่ก่อให้เกิดความเสียหายอันใหญ่หลวงต่อชุมชนกฎหมายเท่านั้น แต่ยังส่งผลกระทบต่อหลักนิติรัฐและความสามารถของประชาชนทั่วไปในการปกป้องสิทธิมนุษยชนอีกด้วย

โปรดดูเอกสารแนบท้าย การอ้างอิงกฎหมายสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ ที่แนบมากับหนังสือฉบับนี้เพิ่มเติมเกี่ยวกับข้อเท็จจริงและข้อกังวลที่อ้างถึงข้างต้น เอกสารดังกล่าวระบุกฎหมายและมาตรฐานสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับข้อกล่าวหาเหล่านี้

เนื่องจากเรามีความรับผิดชอบตามอาณัติที่ได้รับมอบหมายโดยคณะมนตรีสิทธิมนุษยชน เพื่อพยายามสร้างความกระจ่างในกรณีทุกกรณีที่เราได้รับ ดังนั้น เราจึงขอความร่วมมือจากท่านในการแบ่งปันข้อสังเกตในประเด็นดังต่อไปนี้ ทางเราจักขอขอบคุณยิ่ง

1. โปรดให้ข้อมูลและ/หรือความคิดเห็นใด ๆ เพิ่มเติมที่ท่านอาจมีเกี่ยวกับข้อกล่าวหาข้างต้น
2. โปรดให้ข้อมูลโดยละเอียดเกี่ยวกับข้อเท็จจริงที่นำไปสู่กระบวนการฟ้องใบอนุญาตทนายความของนายอานนท์ น้าภา พร้อมอธิบายว่า การฟ้องใบอนุญาตทนายความนั้นถือว่าสอดคล้องกับพันธกรณีของประเทศไทยตามกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมืองอย่างไร
3. โปรดให้ข้อมูลโดยละเอียดเกี่ยวกับโครงสร้างและอำนาจหน้าที่ของสภาพทนายความ พร้อมอธิบายความสัมพันธ์ขององค์กรกับรัฐบาลไทย รวมถึงอธิบายว่า องค์กรดังกล่าวถือเป็นองค์กรวิชาชีพที่ก่อตั้งโดยนักกฎหมายที่เป็นอิสระมากน้อยเพียงใด

- โปรดให้ข้อมูลโดยละเอียดเกี่ยวกับมาตรการทางกฎหมายและอื่น ๆ ของประเทศไทยในการรับประกันว่า ทนายความจะสามารถปฏิบัติหน้าที่ทางวิชาชีพทั้งปวงได้โดยปราศจากการข่มขู่ ขัดขวาง คุกคาม หรือการแทรกแซงอันไม่เหมาะสม (หลักการ 16 (ก) ของหลักการพื้นฐานว่าด้วย บทบาทของทนายความ) และในการป้องกันมิให้ทนายความถูกดำเนินคดี หรือลงโทษทาง ปกครอง เศรษฐกิจ หรืออื่น ๆ หรือถูกข่มขู่ว่าจะได้รับผลดังกล่าว เนื่องจากการถูกมองว่า สนับสนุนลูกความหรือเหตุผลของลูกความในการปฏิบัติตามหน้าที่ของตน (หลักการ 18) รวมถึง รับประกันว่า ทนายความจะมีสิทธิเสรีภาพในการแสดงออก ความเชื่อ การสมาคม และการชุมนุม (หลักการ 23)
- โปรดอธิบายว่า ท่านได้ดำเนินมาตรการใดในการรับประกันว่า นักปกป้องสิทธิมนุษยชนทุกคนใน ประเทศไทย โดยเฉพาะเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นและการแสดงออก จะสามารถทำ กิจกรรมอันชอบธรรมได้โดยสงบต่อไปโดยปราศจากความกลัวว่าจะถูกคุกคามทางศาล การตอบ โต้ หรือข้อจำกัดรูปแบบอื่น ๆ

เราขอความร่วมมือจากท่านในการส่งคำตอบมาภายในเวลา 60 วัน หลังจากวันดังกล่าว หนังสือฉบับนี้ พร้อมความเห็นใด ๆ ที่เราได้รับจากรัฐบาลของท่านผู้ทรงเกียรติจะถูกเผยแพร่เป็นสาธารณะผ่านเว็บไซต์ ข้อมูล ดังกล่าวยังจะถูกรวมในรายงานปกติที่เรายื่นต่อคณะมนตรีสิทธิมนุษยชนต่อไป

ขณะที่รอคำตอบจากท่านอยู่นั้น เราขอให้ท่านดำเนินมาตรการชั่วคราวที่จำเป็นทุกมาตรการ เพื่อหยุดการ ละเมิดที่อ้างตามข้อกล่าวหา และป้องกันมิให้การละเมิดนั้นเกิดขึ้นซ้ำ และในกรณีที่กระบวนการสอบสวนยืนยันหรือชี้ ว่าข้อกล่าวหาเป็นจริง ให้รับประกันว่า บุคคลที่เป็นผู้กระทำการละเมิดดังกล่าวจะถูกนำมาปรับ

เราอาจแสดงความกังวลของเราอย่างเปิดเผยต่อสาธารณชนในอนาคตอันใกล้นี้ เนื่องจากเราเห็นว่า ข้อมูล ที่จะถูกบรรจุในข่าวประชาสัมพันธ์นั้นสามารถบ่งชี้ได้อย่างเพียงพอว่า ประเด็นนี้เป็นประเด็นสำคัญที่ควรได้รับความ สนใจทันที เรายังเชื่อว่า ประชาชนในวงกว้างขึ้นควรได้รับการสร้างความตระหนักถึงผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น จากข้อกล่าวหาข้างต้น ข่าวประชาสัมพันธ์จะระบุด้วยว่า เราได้ติดต่อไปยังรัฐบาลของท่านผู้ทรงเกียรติเพื่อขอ ข้อมูลเกี่ยวกับประเด็นที่เกี่ยวข้องนี้แล้ว

ด้วยความเคารพเป็นอย่างสูง

มาร์กาเรต ซัตเทอร์สไวต์ (Margaret Satterthwaite)

ผู้รายงานพิเศษว่าด้วยความเป็นอิสระของผู้พิพากษาและทนายความ

แมรี ลอว์เลอร์ (Mary Lawlor)

ผู้รายงานพิเศษว่าด้วยสถานการณ์ของนักปกป้องสิทธิมนุษยชน

เอกสารแนบท้าย

การอ้างอิงกฎหมายสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ

ขณะที่เราไม่มีความประสงค์ที่จะตัดสินความถูกต้องของข้อกล่าวหาข้างต้นเป็นการล่วงหน้า แต่เราขอ
นำเสนอบรรทัดฐานและมาตรฐานระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับข้อเท็จจริงและข้อกังวลที่อ้างถึงข้างต้นในกรณีนี้ต่อ
รัฐบาลของท่านผู้ทรงเกียรติ ยกตัวอย่างเช่น ข้อ 14 19 และ 21 ของกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและ
สิทธิทางการเมือง (ICCPR) ที่ประเทศไทยได้เข้าเป็นภาคีโดยการภาคยานุวัติเมื่อวันที่ 29 ตุลาคม พ.ศ. 2539

ข้อ 14 ของ ICCPR ระบุการรับประกันทั่วไปเกี่ยวกับความเท่าเทียมเบื้องต้นศาลและสิทธิของบุคคลทุก
คนในการได้รับการพิจารณาคดีที่เป็นธรรมและเป็นสาธารณะจากศาลที่มีความสามารถ เป็นอิสระ และเป็นกลางที่
ถูกตั้งขึ้นตามกฎหมาย นอกจากนี้ ข้อนี้ยังระบุถึงการรับประกันเชิงกระบวนการที่รัฐจะต้องจัดให้แก่บุคคลที่ถูกตั้ง
ข้อหาความผิดอาญา อันรวมถึงสิทธิของผู้ถูกกล่าวหาในการเข้าถึงและสื่อสารกับทนายความที่ตนเลือก

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนได้อธิบายในความเห็นทั่วไป ฉบับที่ 32 (พ.ศ. 2550) เอาไว้ว่า สิทธิในการ
สื่อสารกับทนายความในข้อ 14(3)(ข) กำหนดให้ผู้ถูกกล่าวหาต้องได้รับอนุญาตให้เข้าถึงทนายความโดยไม่รอช้า
ทนายความควรสามารถพบลูกความของตนเองได้เป็นการส่วนตัว และสื่อสารกับผู้ถูกกล่าวหาในเงื่อนไขที่เคารพ
การเก็บรักษาความลับของการสื่อสารระหว่างกันอย่างสมบูรณ์ ทนายความยังควรสามารถ “ให้คำปรึกษาและว่า
ความให้กับบุคคลที่ถูกตั้งข้อหาความผิดอาญาอย่างสอดคล้องกับจรรยาบรรณทางวิชาชีพที่เป็นที่ยอมรับโดยทั่วไป
โดยปราศจากข้อจำกัด อิทธิพล ความกดดัน หรือการแทรกแซง อันไม่เหมาะสมจากฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด”
(CCPR/C/GC/21, ย่อหน้า 34)

สำหรับสิทธิเสรีภาพในการชุมนุมโดยสันติ เราขออ้างอิงถึงความเห็นทั่วไป ฉบับที่ 37 ของคณะกรรมการสิทธิ
มนุษยชน ว่าด้วยสิทธิในการชุมนุมโดยสันติ (CCPR/C/GC/37) ซึ่งเน้นย้ำว่า “ความเป็นไปได้ที่การชุมนุมโดยสันติ
อาจก่อให้เกิดปฏิกิริยาที่ไม่พึงประสงค์หรือรุนแรงจากประชาชนบางรายนั้นไม่ใช่เหตุผลที่เพียงพอในการห้ามหรือ
จำกัดการชุมนุมนั้น [...] รัฐมีหน้าที่ในการดำเนินมาตรการที่สมเหตุสมผลทุกมาตรการที่ไม่สร้างภาระอันไม่ได้
สัดส่วนต่อผู้ชุมนุม เพื่อปกป้องผู้ชุมนุมทุกคนและอนุญาตให้การชุมนุมดำเนินไปได้โดยไม่สะดุด”

ในประเด็นนี้ เราขออ้างอิงมติคณะมนตรีสิทธิมนุษยชนที่ 24/5 ที่ “ย้ำเตือนรัฐถึงพันธกรณีของตนในการ
เคารพและปกป้องสิทธิของปัจเจกทุกคนในการชุมนุมโดยสันติและรวมตัวอย่างอิสระอย่างเต็มที่ ทั้งทางออนไลน์
และออฟไลน์ รวมถึงในบริบทการเลือกตั้ง และรวมถึงบุคคลที่มีความเห็นหรือความเชื่อส่วนน้อยหรือที่ต่างจากรัฐ
นักปกป้องสิทธิมนุษยชน นักสหภาพแรงงาน และอื่น ๆ”

เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นและการแสดงออก หมายถึง “ทุกคนต้องมีสิทธิในการมีความเห็นโดยไม่ถูกแทรกแซง” และ “ทุกคนต้องมีสิทธิเสรีภาพในการแสดงออก โดยสิทธิข้อนี้รวมถึงเสรีภาพที่จะแสวงหา รับและเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและความคิดทุกประเภท โดยไม่คำนึงถึงพรมแดน ทั้งนี้ ไม่ว่าด้วยวาจา เป็นลายลักษณ์อักษร หรือการตีพิมพ์ในรูปของศิลปะ หรือโดยอาศัยสื่อประการอื่นตามที่ตนเลือก” สิทธิข้อนี้ไม่เพียงแต่ครอบคลุมการแลกเปลี่ยนข้อมูลที่เป็นประโยชน์เท่านั้น แต่ยังรวมถึงข้อมูลที่อาจสร้างความสะเทือนใจหรือความไม่พอใจด้วย คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนระบุในความเห็นทั่วไป ฉบับที่ 34 ว่าด้วยเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นและการแสดงออก (CCPR/C/GC/34) ว่า รัฐภาคีของ ICCPR มีหน้าที่ต้องรับประกันสิทธิเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นและการแสดงออก อันรวมถึงหัวข้อต่าง ๆ เช่น ‘วาทกรรมทางการเมือง การวิจารณ์กิจการส่วนตัวและสาธารณะ การลงพื้นที่หาเสียง การพูดคุยเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน การข่าว’ หัวข้อเหล่านี้จะต้องถูกจำกัดด้วยข้อจำกัดที่เป็นที่ยอมรับได้เท่านั้น รวมถึงการห้ามการโฆษณาชวนเชื่อเพื่อสร้างความเกลียดชังและการยั่วยุให้เกิดความเกลียดชัง ความรุนแรง และการเลือกปฏิบัติ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนได้ระบุในความเห็นทั่วไป ฉบับที่ 25 ว่าด้วยการมีส่วนร่วมในกิจการสาธารณะและสิทธิในการออกเสียง (CCPR/C/21/Rev.1/Add.7) ว่า “การที่จะรับประกันการใช้สิทธิที่ได้รับ การคุ้มครองตามข้อ 25 อย่างเต็มที่ได้นั้น การสื่อสารข้อมูลและความคิดอย่างอิสระเกี่ยวกับประเด็นสาธารณะและการเมืองในหมู่พลเมือง ผู้สมัคร และตัวแทนที่ได้รับเลือกมีความจำเป็น [...] จำเป็นต้องมีความสามารถในการใช้และความเคารพสิทธิที่ได้รับการคุ้มครองตามข้อ 19 21 และ 22 ของกติกาฯ อย่างเต็มที่ อันรวมถึงเสรีภาพในการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองในฐานะปัจเจกหรือผ่านพรรคการเมืองและองค์กรอื่น ๆ เสรีภาพในการโต้เถียงในประเด็นกิจการสาธารณะ จัดการประชุมและการประชุมโดยสันติ วิจารณ์และต่อต้าน เผยแพร่เนื้อหาทางการเมือง วรรณคดีเกี่ยวกับการเลือกตั้ง และโฆษณาความคิดทางการเมือง”

เราใคร่ขอเน้นย้ำอีกครั้งถึงหลักการที่ถูกระบุอย่างชัดเจนในมติคณะมนตรีสิทธิมนุษยชนที่ 12/16 มติดังกล่าวเรียกร้องให้รัฐละเว้นจากการกำหนดข้อจำกัดที่ไม่สอดคล้องกับข้อ 19(3) อันได้แก่ การอภิปรายเกี่ยวกับนโยบายของรัฐบาลและการถกเถียงทางการเมือง การรายงานเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน การมีส่วนร่วมในการชุมนุมหรือกิจกรรมทางการเมืองโดยสันติ รวมถึงกิจกรรมเรียกร้องสันติภาพหรือประชาธิปไตย และการแสดงความคิดเห็นและความเห็นแย้ง ความเห็นเกี่ยวกับศาสนาหรือความเชื่อ รวมถึงการแสดงความคิดเห็นโดยบุคคลที่เป็นชนกลุ่มน้อยหรือกลุ่มเปราะบาง

เรายังขออ้างถึงรายงานของผู้รายงานพิเศษว่าด้วยสิทธิเสรีภาพในการชุมนุมโดยสันติและการสมาคม ในรายงานดังกล่าว ผู้รายงานพิเศษได้พิจารณาว่า การห้ามการเผยแพร่เนื้อหาออนไลน์ด้วยเหตุผลเพียงเพราะว่า การกระทำนั้นอาจเป็นการวิพากษ์วิจารณ์รัฐบาลหรือระบบสังคมการเมืองที่รัฐบาลสนับสนุน ไม่สอดคล้องกับสิทธิเสรีภาพในการชุมนุมโดยสันติ การสมาคม และการแสดงออก (A/HRC/41/41, ย่อหน้า 42)

เราขอเน้นย้ำถึงข้อเสนอแนะที่คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนเสนอระหว่างกระบวนการทบทวนสถานการณ์สิทธิมนุษยชนของประเทศไทย รอบที่ 2 ในปี 2560 ที่เรียกร้องให้รัฐบาลของท่านผู้ทรงเกียรติละเว้นจากการใช้ พ.ร.บ. ว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ กฎหมายยุยงปลุกปั่น และกฎระเบียบอื่น ๆ เพื่อจำกัด

เสรีภาพในการพูดและเสรีภาพในการชุมนุมโดยสันติ พร้อมรับประกันและเคารพสิทธิเสรีภาพดังกล่าว (CCPR/C/THA/CO/2, ย่อหน้า 35 36 39 40)

ในประเด็นการจับกุมนักกิจกรรม เราขออ้างถึงสิทธิในการไม่ต้องถูกพรากเสรีภาพโดยพลการและสิทธิในการได้รับกระบวนการพิจารณาคดีที่เป็นธรรมเบื้องต้นหน้าศาลที่เป็นอิสระและเป็นกลาง ดังที่ระบุในข้อ 9 และ 14 ของ ICCPR เราต้องการจะย้ำว่า การพรากเสรีภาพที่เป็นผลมาจากการใช้สิทธิหรือเสรีภาพที่ ICCPR รับประกันเอาไว้เป็นการกระทำโดยพลการ ข้อ 9 ได้ระบุเป็นการเฉพาะว่า ไม่มีผู้ใดควรต้องถูกพรากเสรีภาพ ยกเว้นเป็นการพรากด้วยเหตุผลหรือที่สอดคล้องกับกระบวนการที่กฎหมายกำหนด และผู้ใดก็ตามที่ถูกจับกุมจะต้องได้รับการแจ้งถึงเหตุผลเบื้องต้นหลังการจับกุมนั้นในขณะที่ถูกจับกุม และจะต้องถูกนำตัวไปปรากฏต่อหน้าผู้พิพากษาเพื่อประเมินความชอบด้วยกฎหมายของการคุมขังนั้น

ส่วนในประเด็นที่ขอล่าวหารระบุว่า บุคคลที่ถูกกล่าวถึงข้างต้นตกเป็นเป้าหมายเนื่องจากการทำกิจกรรมในการปกป้องสิทธิมนุษยชน เราขอเชิญชวนให้รัฐบาลของท่านผู้ทรงเกียรติให้ความสนใจกับหลักการพื้นฐานที่ระบุในปฏิญญาว่าด้วยสิทธิและความรับผิดชอบของปัจเจกบุคคล กลุ่มบุคคล และองค์กรของสังคมในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐานซึ่งเป็นที่ยอมรับอย่างสากล หรือปฏิญญาแห่งสหประชาชาติว่าด้วยนักปกป้องสิทธิมนุษยชน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เราขออ้างถึงข้อ 1 และ 2 ของปฏิญญาฯ ฉบับนี้ ที่ระบุว่า ทุกคนมีสิทธิในการส่งเสริมและต่อสู้เพื่อให้เกิดการคุ้มครองและตระหนักถึงสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐานในระดับประเทศและระหว่างประเทศ และรัฐแต่ละรัฐมีความรับผิดชอบและหน้าที่ในเบื้องต้นที่จะคุ้มครอง ส่งเสริมและนำสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐานทั้งปวงไปปฏิบัติ ข้อ 5 และ 6 ของปฏิญญาฯ ยังมีความสำคัญ โดยให้สิทธิบุคคล โดยลำพังหรือโดยร่วมกับผู้อื่น ทั้งในระดับประเทศและระหว่างประเทศ ในการพบหรือชุมนุมกันอย่างสันติ เสาะหา ได้มา ได้รับ และครอบครองข้อมูลเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน รวมถึงการเยียวยา เพื่อเรียกร้องสิทธิดังกล่าว และจัดพิมพ์ ถ่ายทอด หรือ เผยแพร่ความคิดเห็น ข้อมูล หรือความรู้เกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนแก่ผู้อื่นอย่างเสรี

เรายังขออ้างถึงมติคณะมนตรีสิทธิมนุษยชนที่ 13/13 ซึ่งเรียกร้องให้รัฐยุติและดำเนินขั้นตอนที่เป็นรูปธรรมในการป้องกันการใช้ความรุนแรง และการโจมตีบุคคลที่คนที่มีบทบาทในการส่งเสริมและปกป้องสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐานโดยตัวแสดงที่เป็นภาครัฐและไม่ใช่อำนาจรัฐ

สุดท้ายนี้ เราขอระลึกถึงหลักการพื้นฐานว่าด้วยบทบาทของทนายความ ที่ได้รับการรับรองโดยการประชุมสหประชาชาติว่าด้วยการป้องกันอาชญากรรมและการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิด สมัยที่ 8 (กรุงฮาวานา (ประเทศคิวบา) วันที่ 27 สิงหาคม-7 กันยายน 2533)

หลักการที่ 16 กำหนดให้รัฐบาลต้องดำเนินมาตรการที่เหมาะสมทุกมาตรการเพื่อรับประกันว่า ทนายความจะสามารถปฏิบัติหน้าที่ทางวิชาชีพทั้งปวงได้โดยปราศจากการข่มขู่ ขัดขวาง คุกคาม หรือการแทรกแซงอันไม่

เหมาะสม และป้องกันนายจากการถูกข่มขู่ว่าจะดำเนินคดี หรือลงโทษทางปกครอง เศรษฐกิจ หรืออื่น ๆ เนื่องจากการกระทำใด ๆ ที่เกิดขึ้นตามกรอบหน้าที่ มาตรฐาน และจรรยาบรรณทางวิชาชีพที่ได้รับการยอมรับ

หลักการที่ 18 ระบุว่า นายความจะต้องไม่ถูกมองว่าสนับสนุนลูกความหรือเหตุผลของลูกความเนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ของตน หลักการข้อนี้จะต้องถูกพิจารณาร่วมกับหลักการที่ 16 (ค) ที่อ้างไปแล้วด้านบน ที่กำหนดให้หน่วยงานรัฐดำเนินมาตรการที่เหมาะสมทุกมาตรการเพื่อรับประกันว่า นายความจะไม่ถูกดำเนินคดี หรือลงโทษทางปกครอง เศรษฐกิจ หรืออื่น ๆ เนื่องจากการกระทำตามหน้าที่และความรับผิดชอบทางวิชาชีพด้วยความสุจริต

หลักการที่ 23 ระบุว่า นายความมีสิทธิเสรีภาพในการแสดงออก ความเชื่อ การสมาคม และการชุมนุม แยกเช่นพลเมืองคนอื่น ๆ ทั่วไป โดยเฉพาะอย่างยิ่ง นายความต้องมีสิทธิในการมีส่วนร่วมในการอภิปรายสาธารณะในประเด็นที่เกี่ยวกับกฎหมาย การอำนวยความสะดวก การส่งเสริมและปกป้องสิทธิมนุษยชน และการเข้าร่วมหรือจัดตั้งองค์กรระดับท้องถิ่น ระดับชาติ หรือระหว่างประเทศ และเข้าร่วมประชุมขององค์กรดังกล่าว โดยไม่ต้องอยู่ภายใต้ข้อจำกัดทางวิชาชีพ เนื่องจากการกระทำที่ชอบด้วยกฎหมายหรือการมีสมาชิกภาพในองค์กรที่ชอบด้วยกฎหมาย ในการใช้สิทธิเหล่านี้ นายความต้องประพฤติตนอย่างสอดคล้องกับกฎหมายและมาตรฐานที่เป็นที่ยอมรับและจรรยาบรรณทางวิชาชีพอยู่เสมอ